

ПРОТОКОЛ

п'ятого засідання делегацій України і Російської Федерації з визначення правового статусу Азовського моря і Керченської протоки, а також розмежування морських просторів у Чорному морі

26 березня 1999 року в м. Москві відбулось п'яте засідання делегацій України і Російської Федерації з визначення правового статусу Азовського моря і Керченської протоки, а також розмежування морських просторів у Чорному морі (списки членів делегацій додаються).

Порядок денний засідання:

1. Узгодження проектів договорів між Україною і Російською Федерацією про правовий статус Азовського моря і судноплавство в його акваторії та про правовий статус Керченської протоки.
2. Про судноплавство в Керченській протоці
3. Про підготовку до підписання проекту договору між Україною і Російською Федерацією про розмежування континентального шельфу і виключних (морських) економічних зон в Чорному морі.
4. Про базові принципи співробітництва України і Російської Федерації в районі Азовського і Чорного морів.
5. Різне.

З першого питання:

а) Сторони підтвердили готовність продовжувати переговорний процес щодо узгодження проекту договору між Україною і Російською Федерацією про правовий статус Азовського моря і судноплавство в його акваторії на основі положення щодо збереження за Азовським морем статусу внутрішніх вод України і Російської Федерації.

Російська сторона запропонувала, поряд з подальшими консультаціями щодо узгодження проекту договору між Україною і Російською Федерацією про правовий статус Азовського моря і судноплавство в його акваторії, розглянути питання щодо юридичного

оформлення цього статусу шляхом обміну нотами, які склали б угоду між сторонами, що підтверджує статус Азовського моря в якості внутрішніх вод двох держав з подальшим повідомленням Секретаріату ООН.

Українська сторона вивчить цю пропозицію і надасть відповідь в встановленому порядку.

Російська сторона підтвердила свою позицію щодо другого ключового, на її думку, положення, що стосується статусу Азовського моря, а саме необхідності уникнення такої делімітації в його акваторії, яка могла б привести до надання Азовському морю статусу міжнародних вод. Підтверджена зацікавленість до подальшого опрацювання раніше висунутої російською стороною пропозиції щодо визначення функціональних зон відповідальності і юрисдикції сторін в Азовському морі.

Українська сторона вважає, що делімітація державного кордону в Азовському морі не змінює статусу внутрішніх вод. Вона вважає, що невизначеність меж суверенних прав України і Російської Федерації в Азовському морі завдає шкоди економіці як України, так і Російської Федерації, негативно впливає на добробут народів обох держав.

Українська сторона, у свою чергу, готова до опрацювання конкретних пропозицій щодо визначення функціональних зон відповідальності.

б) Російська сторона підтвердила свою позицію щодо необхідності розповсюдження на Керченську протоку статусу внутрішніх вод України і Російської Федерації, виходячи з безперервної географічної, природної та економічної єдності Азово-Керченської акваторії, життєво важливих інтересів двох держав у цьому районі. Було викладено підхід на користь спільного користування протокою в плані регулювання судноплавства та іншої господарської діяльності на основі регламентації організаційно-технічних і фінансово-економічних умов окремими угодами, а також створення адміністративного або іншого спільного органу з управління судноплавством та експлуатації фарватерів.

Українська сторона звернула увагу, що лінія українсько-російського кордону в Керченській протоці, встановлена ще за часів Радянського Союзу і відповідно до норм міжнародного права, чинних українсько-російських договорів та угод, внутрішнього законодавства України, є лінією державного кордону між суверенними державами - Україною і Російською Федерацією.

Українська сторона, виходячи з принципу правонаступництва держав у відношенні території, і, враховуючи підтвердження двосторонніми міждержавними договорами статусу державного кордону, підтвердила свою позицію щодо необхідності укладення договору про правовий статус Керченської протоки.

З другого питання:

Російська сторона висловила на користь врегулювання різноманітних аспектів судноплавства в Керченській протоці у взаємозв'язку і в рамках правового статусу протоки, який виробляється, відповідно до принципів рівноправного, взаємовигідного співробітництва, справедливого регулювання прав та відповідальності.

Українська сторона знову звернула увагу російської сторони на неправомірність оголошення портами Кавказ і Темрюк (Російська Федерація) фарватерів № 50 і № 52, які, на її думку, знаходяться в водах України, акваторіями цих портів.

Сторони погодились паралельно з роботою по визначенню правового статусу Керченської протоки активізувати взаємодію щодо узгодження практики судноплавства в протоці на рівні відповідних морських та інших служб двох держав, портових адміністрацій в зоні Керченської протоки.

З третього питання:

Сторони висловили готовність прискорити роботу по практичному узгодженню проекту договору щодо розмежування територіального моря, континентального шельфу та виключних (морських) економічних зон України і Російської Федерації в Чорному морі і з цією метою домовились створити експертні робочі групи сторін.

Українська сторона, попередньо, запропонувала провести зустріч експертних робочих груп в середині квітня 1999 року в Києві.

З четвертого питання:

Російська сторона запропонувала поряд з продовженням роботи щодо узгодження вищезгаданих проектів договорів вернутись до розгляду висунутого нею на третьому раунді засідань делегацій в квітні 1998 року проекту Комплексної програми співробітництва Російської Федерації і України в Азово-Керченському регіоні. Висловила готовність доповнити цей проект положеннями про співробітництво в районі Чорного моря і розглянути відповідні пропозиції української сторони.

Позицію української сторони з цього питання викладено в Протоколі четвертого засідання делегації України і Російської Федерації (23 вересня 1998 року, м. Київ). Зокрема, українська сторона заявила про неприйнятність для України російського проекту “Комплексної програми співробітництва Російської Федерації і України в Азово-Керченському регіоні” як такої, що не відповідає національним інтересам України.

X X X

Чергове засідання делегацій України і Російської Федерації щодо визначення правового статусу Азовського моря і Керченської протоки і розмежування морських просторів у Чорному морі відбудеться у другій половині травня 1999 року на території України.

Протокол складений у двох примірниках українською і російською мовами.

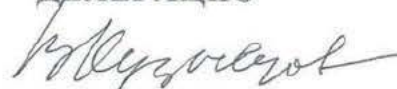
26 березня 1999 року

м. Москва

ЗА УКРАЇНСЬКУ
ДЕЛЕГАЦІЮ

Ю.КОСТЕНКО

ЗА РОСІЙСЬКУ
ДЕЛЕГАЦІЮ

В.КУЗНЕЦОВ

СПИСОК ДЕЛЕГАЦІЇ УКРАЇНИ

1.	КОСТЕНКО
Юрій Васильович	Посол з особливих доручень МЗС
України, керівник делегації
2.	ДОРОШЕНКО
Микола Петрович	Завідувач відділом Управління
зовнішньополітичних аспектів
національної безпеки України Ради
національної безпеки і оборони
України
3.	ЩЕНКО
Олександр Васильович	Заступник начальника Державної
гідрографічної служби України
4.	ГАПОНЕНКО
Олександр Володимирович	Заступник начальника Морського
управління Держкомкордону України
5.	ОСАВОЛЮК
Леонід Васильович	Перший секретар Посольства України
в Російській Федерації
6.	ПЕТРОВ
Ігор Петрович	Начальник Керченського морського
порту
7.	ПИЛИПЕНКО
Валентин Миколайович	Капітан Керченського морського порту
8.	ФЕДОРОВ
Олександр Володимирович	Офіцер відділу делімітації і демаркації
служби зовнішніх зв'язків
Держкомкордону України
9.	БОДНАР
Ігор Степанович	Аташе Договірно-правового
управління МЗС України
10.	СТЕПАНОВА
Людмила Вячеславівна	Секретар

СПИСОК ДЕЛЕГАЦІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

1. КУЗНЕЦОВ
Вадим Ігорович
Посол з особливих доручень, керівник делегації
2. ГРОМОВ
Володимир Прокопович
Заступник Голови адміністрації Краснодарського краю
3. КУЗНЕЦОВ
Сергій Геннадійович
Заступник Голови адміністрації Ростовської області
4. ІЗМАЙЛОВ
Володимир Абдурманович
Заступник Голови Держкомрибальства Росії
5. КАРЕСВ
Ігор Миколаєвич
Керівник Департаменту двостороннього співробітництва Мінспівдружності Росії
6. БОНДАРЕНКО
Борис Олексійович
Заступник Керівника Департаменту науки і морських робіт Мінприроди Росії
7. ГОРЯЧЄВ
Юрій Іванович
Начальник відділу Департаменту регіональних проблем і співробітництва регіонів Мінспівдружності РФ
8. ЖИДОВІНОВ
Сергій Миколайович
Начальник відділу Управління геологорозвідувальних та геофізичних робіт Мінпаленерго Росії
9. РЕЙВАРТ
Павло Карлович
Начальник відділу морського права Служби морського флоту Мінтрансу Росії
10. СОБОЛЬ
Юрій Володимирович
Провідний спеціаліст Служби морського флоту Мінтрансу Росії
11. СУХОНІН
Євген Костянтинівич
Головний спеціаліст Служби річкового флоту Мінтрансу Росії

12. САЗОНОВ
Валерій Васильович
Начальник Морської адміністрації портів Темрюк і Кавказ
13. КОЛОДКІН
Анатолій Лазарьович
Президент Асоціації міжнародного морського права, суддя Міжнародного трибуналу морського права
14. МІЧУРІН
Георгій Олексійович
Старший інспектор представництва по переговорах про розмежування морських просторів Управління Договірного оформлення Держкордону Міжнародно-правового департаменту ФПС Росії
15. ПАНЬКОВ
Володимир Дмитрович
Радник ДП МЗС Росії
16. ПОСТНОВ
Вадим Вікторович
Начальник відділу ДП МЗС Росії
17. РОМАШЕВ
Юрій Сергійович
Докторант Академії ФСБ Росії
18. ВЕСЕЛОВСЬКИЙ
Олег Володимирович
Начальник управління ВМФ Росії
19. МІЛАНОВ
Олександр Вільйович
Старший офіцер міжнародно-правової служби Головного штабу ВМФ
20. ПУШКАРЬ
Костянтин Васильович
Начальник відділу Головного Управління навігації і океанографії МО Росії
21. ЛІПКІН
Едуард Євгенович
Відповідальний секретар Переговорної групи
22. ВАРІЧЄВА
Олена Вікторівна
Секретар

PAGE INTENTIONALLY LEFT BLANK

TRANSLATION

MINUTES

of the 5th Meeting of the Delegations of Ukraine and the Russian Federation to Determine the Legal Status of the Sea of Azov and the Kerch Strait and to Delimit the Maritime Spaces in the Black Sea

On March 26, 1999, Moscow hosted the 5th Meeting of the Delegations of Ukraine and the Russian Federation to Determine the Legal Status of the Sea of Azov and the Kerch Strait and to Delimit the Maritime Spaces in the Black Sea (the lists of delegation members are enclosed).

Meeting agenda:

1. Approval of the draft agreements between Ukraine and the Russian Federation on the legal status of the Sea of Azov and on navigation in its waters and on the legal status of the Kerch Strait.
2. Regarding navigation in the Kerch Strait.
3. Regarding preparations for the signing of the draft agreement between Ukraine and the Russian Federation on delimitation of the continental shelf and the exclusive (maritime) economic zones in the Black Sea.
4. Regarding the basic principles of cooperation between Ukraine and the Russian Federation in the Sea of Azov and Black Sea region.
5. Miscellaneous.

Regarding item one:

a) The parties reaffirmed their readiness to continue the negotiation process with a view to approving the draft agreement between Ukraine and the Russian Federation on the legal status of the Sea of Azov and on navigation in its waters, proceeding from the premise that the Sea of Azov will retain status as internal waters of Ukraine and the Russian Federation.

The Russian side proposed (alongside continued consultations to approve the draft agreement between Ukraine and the Russian Federation on the legal status of the Sea of Azov and on navigation in its waters) looking into the matter of legal formalization of this status via an exchange of notes, which would constitute an agreement between the parties confirming the status of the Sea of Azov as internal waters of the two states, of which the UN Secretariat would be subsequently notified.

The Ukrainian side will examine this proposal and present its response in the prescribed manner.

The Russian side has reaffirmed its position on (what it believes to be) the key second provision dealing with the status of the Sea of Azov, specifically the need to avoid the kind of delimitation in its waters, which would cause the Sea of Azov to be granted status as international waters. The parties confirmed their interest in continued elaboration of the proposal previously put forward by the Russian side to define functional zones of responsibility and jurisdiction of the parties in the Sea of Azov.

The Ukrainian side believes that delimitation of the state border in the Sea of Azov would not change the status of internal waters. The Ukrainian side believes that the undefined boundaries of sovereign rights of Ukraine and the Russian Federation in the Sea of Azov hurt the economy of both Ukraine and the Russian Federation and adversely affect the wellbeing of the people of both states.

The Ukrainian side is in turn prepared to elaborate specific proposals regarding the definition of functional zones of responsibility.

b) The Russian side reaffirmed its position to the effect that the status of internal waters of Ukraine and the Russian Federation should be extended to the Kerch Strait, proceeding from the uninterrupted geographic, natural, and economic unity of the Azov-Kerch waters and the vital interests of the two states in this region. The parties outlined an approach toward joint use of the strait in terms of management of vessel traffic and other commercial activity through regulation of organizational, engineering, financial, and economic conditions by separate agreements, as well as creation of an administrative or other joint body for managing vessel traffic and the use of fairways.

The Ukrainian side pointed out the fact that the line of the Ukrainian-Russian state border in the Kerch Strait was drawn back in the times of the Soviet Union and—according to provisions of international law, effective Ukrainian-Russian treaties and agreements, and national laws of Ukraine—is the line of the state border between two sovereign states: Ukraine and the Russian Federation.

Proceeding from the principle of legal succession of the states with respect to the territory and considering the affirmation of the status of the state border by bilateral interstate agreements, the Ukrainian side reaffirmed its position regarding the need to enter into an agreement on the legal status of the Kerch Strait.

Regarding item two:

The Russian side spoke in favor of bringing order to various aspects of navigation in the Kerch Strait in conjunction with and in the context of the legal status of the strait, which shall be formulated according to the principles of equitable and mutually advantageous cooperation, and fair regulation of rights and liability.

The Ukrainian side yet again directed attention of the Russian side to the fact that the ports of Kavkaz and Temryuk (Russian Federation) unlawfully declared Fairways Nos. 50 and 52 (which, in the opinion of the Ukrainian side, are located in the waters of Ukraine) to be part of the waters of these ports.

Simultaneously with efforts to define the legal status of the Kerch Strait, the parties have also agreed to step up cooperation in the matter of approving the navigation practices in the strait at the level of the relevant maritime and other services of the two states and port authorities in the Kerch Strait region.

Regarding item three:

The parties expressed readiness to expedite efforts aimed at practical approval of the draft agreement on the delimitation of the territorial sea, continental shelf and the exclusive (marine) economic zones of Ukraine and the Russian Federation in the Black Sea, and to this end have agreed to form expert work groups of the parties.

The Ukrainian side made a preliminary proposal to hold a meeting of expert work groups in mid-April 1999 in Kyiv.

Regarding item four:

Simultaneously with ongoing efforts to approve the above-mentioned draft agreements, the Russian side proposed returning to the review of the Draft Integrated Program of Cooperation between the Russian Federation and Ukraine in the Azov-Kerch Region proposed by the Russian side during the third round of delegation meetings in April 1998. The Russian side expressed readiness to supplement this draft with provisions on cooperation in the Black Sea region and consider the relevant proposals of the Ukrainian side.

The position of the Ukrainian side on this issue is expressed in the Minutes of the 4th Meeting of the Delegations of Ukraine and the Russian Federation (September 23, 1998, Kyiv). In particular, the Ukrainian side has denounced the Russian draft of the Integrated Program of Cooperation between the Russian Federation and Ukraine in the Azov-Kerch Region as being unacceptable and in contravention of the national interests of Ukraine.

XXX

The next meeting of the delegations of Ukraine and the Russian Federation to determine the legal status of the Sea of Azov and the Kerch Strait and to delimit the maritime spaces in the Black Sea will take place in the second half of May 1999 in Ukrainian territory.

These minutes were drawn up in duplicate, in the Ukrainian and Russian languages.

March 26, 1999

Moscow

**FOR THE UKRAINIAN
DELEGATION**

[SIGNATURE]

Yu. KOSTENKO

FOR THE RUSSIAN DELEGATION

[SIGNATURE]

V. KUZNETSOV